

I.I.E.S

سیاست انرژی پاندولی چین در واردات نفت از ایران
در هفت ماهه نخست سال ۲۰۱۲

تحلیل خبری

شماره: ۲

تحلیلی بر اساس آمارهای *China's General Administration of Customs July 2012*

نویسنده: محمد صادق جوکار

تهران - خیابان ولیعصر - روبروی پارک ملت -

خیابان سایه - پلاک ۶۵

تلفن: ۲۷۶۴۴۳۲۹ صندوق پستی: ۴۷۵۷-۱۹۳۹۵

آدرس اینترنتی:

Energydiplomacy.iies.ac.ir

سیاست انرژی پاندولی چین در واردات نفت از ایران در هفت ماهه نخست سال ۲۰۱۲

مقدمه و طرح خبر:

واردات نفت خام چین از ایران در ماه ژوئیه ۲۹.۸ درصد به نسبت زمان مشابه سال قبل کاهش یافت و به ۱.۹۳ میلیون تن معادل ۴۵۶۳۴۲ بشکه در روز کاهش یافت. میزان واردات این کشور از ایران در این ماه ژوئیه به نسبت ماه قبل امسال (ژوئن) نیز ۲۵.۸ درصد کاهش نشان می دهد. در ماه ژوئن کشور چین ۲.۶ میلیون تن نفت از ایران وارد کرده بود. لازم به ذکر است که میزان واردات نفت چین از ایران در ماه می نیز ۲.۲۲ میلیون تن بوده است.^۱

تحلیل خبر:

در ۲۸ ژوئن، ایالات متحده کشور چین را به مدت ۱۸۰ روز از تحریم های خود در زمینه واردات نفت از ایران به شرط کاهش در پیش گیری کاهش واردات از ایران، معاف کرد اما آمارهای ماه ژوئیه نشان از کاهش قابل ملاحظه واردات نفت چین از ایران و کشورهای خاورمیانه دارد. مقامات وزارت خارجه ایالات متحده معتقدند که چین به ادامه کاهش روند واردات نفت خود از چین در ادامه سال جاری خواهد پرداخت.

در هفت ماهه سال جاری، میزان واردات نفت چین از ایران ۱۲.۶۵ میلیون تن بوده که ۲۲.۳ درصد کمتر از مدت مشابه سال قبل بوده است. لازم به ذکر است که در هفت ماهه نخست سال گذشته میزان واردات نفت چین از ایران ۱۶.۲۲ میلیون تن بود.

طبق آمارهای گزارش *China's General Administration of Customs*، مجموع واردات نفت چین در ماه ژوئیه امسال (۲۰۱۲) با ۱۲.۴ درصد افزایش به نسبت سال قبل به ۲۱.۸۳ میلیون تن - معادل ۵.۱۶ میلیون بشکه در روز- رسید. در این ماه همچنان عربستان و آنگولا در ردیف بالاترین صادرکنندگان نفت به چین

1. Platts Website(22Aug2012)China's Jul crude imports from Iran slide 29.8% on year to 1.93 mil mt. Available At:<<http://www.platts.com/RSSFeedDetailedNews/RSSFeed/Oil/7000093?>>

می باشند هرچند که حجم صادرات نفت هر دو کشور به چین به نسبت زمان مشابه سال قبل افزایش نشان می دهد اما به نسبت ماه قبل (ژوئن ۲۰۱۲) دارای کاهش می باشد. این درحالی است که صادرات نفت کشور کویت به چین به نسبت زمان مشابه سال قبل روند افزایشی داشته و به 1.1 میلیون تن در ماه ژوئیه ۲۰۱۲ رسید.

طبق این گزارش، سهم عرضه کنندگان آفریقای در واردات نفت چین در ماه ژوئیه امسال (۲۰۱۲) به نسبت زمان مشابه قبل با 17.3 درصد افزایش به 5.19 میلیون تن رسید که از کشورهای الجزایر، مصر، جمهوری کنگو و گینه استوایی بوده است. لازم به ذکر است که سهم کشور گینه استوایی در بین کشورهای آفریقای عرضه کننده نفت چین روند نزولی داشته و با 53.2 درصد کاهش به 130236 تن رسیده است.

در مورد صادرکنندگان نفت آمریکای لاتین به کشور چین نیز صادرات آنها در ماه ژوئیه امسال (۲۰۱۲) به نسبت زمان مشابه سال قبل به چین با 37 درصد رشد به 2.42 میلیون تن رسیده است. در این ماه (ژوئیه)، واردات چین از ونزوئلا به نسبت زمان مشابه سال قبل با افزایش تقریباً دوبرابری به 1.37 میلیون تن و واردات از برزیل به 809803 تن رسیده است.

در مورد همسایگان چین که یکی گزینه های مورد اهتمام این کشور در تامین تقاضای نفتی چین می باشد، کشور روسیه در ژوئیه ۲۰۱۲ با ۱۹۹/۵۸ درصد افزایش نسبت به مدت مشابه قبل ۱,۸۴۳,۰۰۶ تن نفت به چین صادر کرده است. این درحالی است که میزان صادرات نفت روسیه در ژوئیه ۲۰۱۱ به میزان ۶۱۵,۱۹۳ تن نفت بود. این امر همراه با کاهش نفت چین از ایران نشان دهنده تاکید این کشور بر عرضه کنندگان خالی از هرگونه فشار بین المللی است.

آمارهای صادرات نفت کشورهای مختلف در ماه ژوئیه ۲۰۱۲ به چین نسبت به مدت مشابه سال پیش^۲

نام کشور	ژوئیه ۲۰۱۲ (تن)	ژوئیه ۲۰۱۱ (تن)	درصد تغییرات ژوئیه ۲۰۱۲ نسبت به ژوئیه ۲۰۱۱	صادرات در ژوئن ۲۰۱۲ (تن)	درصد تغییرات ماه ژوئن به ژوئیه ۲۰۱۲
عربستان	4,535,756	4,126,770	9.91	4,914,554	-7.71
آنگولا	3,460,222	1,900,788	82.04	3,764,486	-8.08
ایران	1,929,959	2,748,119	-29.77	2,599,800	-25.77
روسیه	1,843,006	615,193	199.58	981,016	-6.97
عمان	1,670,043	1,877,243	-11.04	1,444,555	15.61
ونزوئلا	1,373,878	707,777	94.11	1,313,313	4.61
کویت	1,102,910	523,875	110.53	549,434	100.74
برزیل	809,803	554,178	46.13	270,108	199.81
قزاقستان	805,547	997,680	-19.26	1,023,624	-21.30
عراق	802,918	895,490	-10.34	276,585	190.30
مجموع	21,830,917	19,432,872	12.34	21,721,226	0.50

آمار واردات نفت چین در هفت ماهه نخست نسبت به مدت مشابه سال پیش (منبع پیشین)

نام کشور	میزان صادرات ژانویه تا ژوئیه ۲۰۱۲ (تن)	میزان صادرات ژانویه تا ژوئیه ۲۰۱۱ (تن)	درصد تغییرات
عربستان	32,496,267	28,295,439	14.85
آنگولا	24,458,927	17,429,477	40.33
روسیه	14,565,561	10,651,640	36.74
ایران	12,646,834	16,220,991	-22.03
عمان	10,658,237	9,625,436	10.73
ونزوئلا	10,042,015	7,105,666	41.32
عراق	9,012,614	8,074,852	11.61
کویت	6,524,890	5,220,369	24.99
قزاقستان	5,922,253	6,860,936	-13.68
امارات متحده	4,902,268	3,976,673	23.28
مجموع	161,890,138	145,639,403	11.16

^۲ . China's General Administration of Customs

نکات مهم در مورد کشورهای صادرکننده در هفت ماهه نخست سال جاری نسبت به هفت ماهه نخست سال پیش (۲۰۱۱) عبارتند از:

۱- نفت وارداتی از کشورهای خاورمیانه بجز ایران روند افزایشی داشته است. افزایش نفت این کشورها که دارای گرایش غربی هستند تا حد زیادی نشان دهنده موفقیت آنها در تشویق چین به جایگزین سازی نفت آنها با نفت ایران است. همانگونه که پیش بینی می شد، بیشترین میزان رشد صادرات به بازار شرق از جمله چین مربوط به نفت عراق با ۲۴/۹۹ درصد است که همراه با توسعه ظرفیت تولید داخلی آن کشور انجام می گیرد.

۲- بیشترین میزان رشد صادرات نسبت به مدت مشابه سال قبل مربوط به کشورهای ونزوئلا (۴۱/۳۲ درصد) و آنگولا (۴۰/۳۳ درصد) و روسیه (۳۶/۷۴ درصد) می باشد. این امر نشان دهنده اقدام چین در راستای راهبردهای امنیت انرژی این کشور می باشد. در این راهبرد تاکید بر کشورهای دارای ذخایر عمده نفتی که در کنترل غرب نیستند، جایگاه نخست را دارد.

۳- بیشترین رشد واردات نفت چین از کشورهایی است که شرکتهای چینی در آن فعالیت گسترده ای دارند (کشورهای آنگولا و ونزوئلا). در استراتژی انرژی « گذار به خارج » چین، فعالیت شرکتهای چینی در کشورهای دارای ذخایر نفتی برای تامین امنیت تقاضای انرژی چین تصریح شده است.

نتیجه گیری:

تحلیل گزارش آماری واردات و صادرات نفت چین در ماه ژوئیه نشان می دهد که کشور چین در راستای تحریم های غرب علیه ایران رفتار پاندولی و نوسانی را داشته است اما در مجموع در روند کاهش واردات از ایران به منظور کاهش فشارهای ایالات متحده بر خود قرار داشته است. به نظر می رسد که چین در مورد واردات نفت ایران نه خواهان همکاری مطلق با غرب است و نه مایل به تامین قسمت عمده واردات نفتی خود از ایران. این امر بیانگر سیاست « صبر و انتظار » چین برای حل سیاسی موضوع صادرات انرژی ایران از طریق تشویق ایران به حل معضلات سیاسی و یا حداقل جلوگیری از توسعه فشارهای غرب برای ممانعت از مبادلات نفتی با ایران است.